

KIN Journal

2023, Volume 09, Issue 1

*Cultural and Historical Heritage:
Preservation, Presentation, Digitalization*

*Културно-историческо наследство:
опазване, представяне, дигитализация*

*Культурное и историческое наследие:
сохранение, презентация, оцифровка*

ISSN: 2367-8038

<http://www.math.bas.bg/vt/kin/>

*Publisher: Institute of Mathematics and Informatics,
at the Bulgarian Academy of Sciences, Sofia, Bulgaria*

This work is subject to copyright. Permission to make digital or hard copies of portions of this work for personal or educational use is granted without fee, provided that the copies are not made or distributed for profit or commercial advantage and that the copies bear this notice and the full citation on the first page. To otherwise reproduce or transmit in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage retrieval system or in any other way requires written permission from the publisher.

Volume 9, Issue 1, 2023, ISSN: 2367-8038, <http://www.math.bas.bg/vt/kin/>

Editors: Prof. PhD. Petko St. Petkov, Prof. PhD. Galina Bogdanova

Copy editors: Assist. prof. PhD. Nikolay Noev, Assist. prof. PhD. Kalina Sotirova-Valkova, PhD. Paskal Piperkov

© Editors, authors of papers, 2023

Published by: Institute of mathematics and informatics at the Bulgarian Academy of Sciences, Bulgaria, 1113, Sofia, Acad. Georgi Bonchev Str., block 8

Материалите в сборника са обект на авторско право. Разрешение за направа на електронни или хартиени копия на част или на цяла публикация за лично или обучително ползване се предоставя без заплащане, при условие, че копията не са направени или разпространявани с цел печалба или търговска изгода и че копията са съпроводени с това съобщение и пълно цитиране на първата страница. За копиране под друга форма, за препубликуване или публикуване на сървъри се изисква предварително специално разрешение и/или заплащане.

Том 9, брой 1, 2023, ISSN: 2367-8038, <http://www.math.bas.bg/vt/kin/>

Научни редактори: проф. д-р Петко Ст. Петков, проф. д-р Галина Богданова

Технически редактори: гл. ас. д-р Николай Ноев, ас. д-р Калина Сотирова-Вълкова, д-р Паскал Пиперков

© Авторски колектив, 2023

Научната поредица е регистрирана в НАЦИД с № 1209

Издание на: **Институт по математика и информатика при Българска академия на науките, България, п. к. 1113, София, ул. "Академик Георги Бончев", бл. 8**

PREFACE

Cultural and Historical Heritage: Preservation, Presentation, Digitalization (KIN Journal) has been published since 2015. It is an open access, peer-reviewed, online journal published by the Institute of Mathematics and Informatics, BAS. The Editorial Board consists of world recognized researchers from different countries. It is included in the reference list of the National Center for Information and Documentation (NACID). The journal's issues are published regularly two times a year. Also special issues are published. We aim to bring important research work in field of preservation, digitalization and presentation of world and national cultural heritage. The language of publication is Bulgarian, English or Russian. Publication of papers is free-of-charge.

The journal publishes articles of interdisciplinary sciences:

- Digital Humanities
- Ethnology and Folklore
- History and Archeology
- Art Studies
- Computer Sciences
- Digital technologies
- Education
- Theology

This is an open access journal which means that all content is freely available without charge to the user or his/her institution. Users are allowed to read, download, copy, distribute, print, search, or link to the full texts of the articles in this journal without asking prior permission from the publisher or the author. This is in accordance with the BOAI definition of open access.

Open access has gained tremendous support from both authors, who appreciate the increased visibility of their work, as well as science institutions and funders, who value the societal impact of freely available research results.

Free availability thanks to unrestricted online access

Open access publications are freely available online to anyone, which maximizes the visibility, and thus the uptake and use of the work published.

Authors retain copyright

The use of a Creative Commons License enables authors/editors to retain copyright to their work. Publications can be reused and redistributed as long as the original author is correctly attributed.

Rapid publication

A streamlined and easy to use online submission and production process enables quick review, approval and publication.

No space constraints

Publishing online means unlimited space for supplementary material including figures, extensive data and video footage.

Citation tracking and inclusion in bibliographic databases

Open access journals are tracked for impact factors and are deposited into bibliographic databases and institutional repositories without any embargo period just as traditional journals

© Copyright licence: All articles are licenced via Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 licence.

Publication Ethics and Publication Malpractice Statement

(These guidelines are based on existing Elsevier policies and COPE's Best Practice Guidelines for Journal Editors)

Peer Review Policy

The journal maintain the highest standards of peer review while increasing the efficiency of the process. The practice of peer review is to ensure that only good science is published. It is an objective process at the heart of good scholarly publishing and is carried out by all reputable scientific journals.

ПРЕДГОВОР

Културно-историческо наследство: опазване, представяне, дигитализация (KIN Journal) излиза от 2015 г. Това е рецензирано онлайн списание с отворен достъп, което се издава от Института по математика и информатика, БАН. Редакционният съвет се състои от световно признати изследователи от различни страни. Включено е в референтния списък на НАЦИД. Изданията на списанието се публикуват редовно два пъти годишно. Също така се издават и специални броеве. Стремежа на авторите и редакторите е да се допринесе към изследователската дейност в областта на опазването, дигитализацията и представянето на световното и националното културно наследство. Езикът на изданието е български, английски или руски. Публикуването е безплатно.

Списанието публикува статии с интердисциплинарна насоченост в следните области:

- Дигитални хуманитарни науки
- Етнология и фолклор
- История и археология
- Изкуствознание
- Компютърни науки
- Цифрови технологии
- Образование
- Богословие

Списанието е с отворен достъп, което означава, че цялото съдържание е безплатно достъпно за потребителя или неговата институция. Потребителите имат право да четат, изтеглят, копират, разпространяват, отпечатват, търсят или правят връзка към пълните текстове на статиите в това списание, без да искат предварително разрешение от издателя или автора. Това е в съответствие с дефиницията на BOAI за отворен достъп.

Отвореният достъп получи огромна подкрепа както от авторите, които оценяват повишената видимост на работата си, така и от научните институции и финансиращите организации, които оценяват общественото въздействие на свободно достъпните резултати от научните изследвания.

Безплатна наличност благодарение на неограничен онлайн достъп

Публикациите с отворен достъп са свободно достъпни онлайн за всеки, което увеличава видимостта и по този начин възприемането и използването на публикуваната работа.

Авторите запазват авторските права

Използването на лиценз Creative Commons позволява на авторите / редакторите да запазят авторските права върху своите произведения. Публикациите могат да се използват повторно и да се разпространяват, стига оригиналният автор да е правилно цитиран.

Бърза публикация

Рационализираният и лесен за използване онлайн процес на подаване позволява бърз преглед, одобрение и публикуване.

Без ограничение на пространството

Публикуването онлайн означава неограничено пространство за допълнителни материали, включително фигури, обширни данни и видеозаписи.

Проследяване на цитирането и включване в библиографски бази данни

Списанията с отворен достъп се проследяват за фактори на въздействие и се депозират в библиографски бази данни и институционални хранилища без какъвто и да е период на ембарго, точно както традиционните списания

© Всички статии са достъпни под условията на Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 лиценз.

Публикационна етика

Публикационна етика (Тези насоки се основават на съществуващите политики на Elsevier и Насоките за най-добри практики на COPE за редактори на списания)

Рецензионна политика

Списанието поддържа най-високите стандарти за рецензиране, като същевременно повишава ефективността на процеса. Практиката на рецензиране е да се гарантира, че само добра научна продукция ще бъде публикувана. Това е обективен процес в основата на доброто научно публикуване и се извършва от всички реномирани научни списания.

TABLE OF CONTENT / СЪДЪРЖАНИЕ

Preface Предговор	03 – 06
------------------------------------	----------------

Table of Content Съдържание	07 – 10
--	----------------

Chinaza Uleanya <i>Need for Postdigitalization in (South) Africa: Role(s) of Education Leaders</i>	11 – 23
--	----------------

Mukasheva Meruyert Kozykanovna <i>Teaching M. Auezov's Epic Novel "The Way of Abai" at School</i>	24 – 36
---	----------------

Mirko Robov <i>Foods Consumed by the Metropolitan Aristocracy During the 9th to 14th Centuries</i>	
Мирко Робов <i>Данни за храната на столичната аристокрация XIII-XIV век</i>	37 – 49

Stefka Kancheva <i>The Humility of the King (Old Testament Readings on the Eve of the Entry of the Lord into Jerusalem)</i>	
Стефка Кънчева <i>Смирението на Царя (старозаветните четива в навечерието на Вход Господен в Иерусалим)</i>	50 – 61

Stela Stefanova <i>Immovable Cultural Values of National Importance in Stara Zagora District - Online Presentation and Promotion</i>	
Стефа Стефанова <i>Недвижими културни ценности с национално значение в област Стара Загора – представяне и популяризиране в онлайн пространството</i>	62 – 78

Yordana Nikolova <i>The Eastern Necropolis of Serdica. History of researches and grave structures (2nd-6th century)</i>	
Йордана Николова <i>Източният некропол на Сердика. История на проучванията и гробни съоръжения (II – VI в.)</i>	79 – 89

Margarita Koteva*The Archived Dialect Heritage and Its Modern Existence***Маргарита Котева***Архивното диалектно наследство и неговото съвременно битие*

90 – 100

Deliana Nacheva*Yavorov's Museum in Chirpan and Its Message to the Society***Делиана Начева***Музеят на Яворов в Чирпан и неговите послания към обществото*

101 – 111

Boyan Blazhev*Artificial Intelligence and Graphic Design***Боян Блажев***Изкуствен интелект и графичен дизайн*

112 – 130

Alexandra Yaneva*Pre-Columbian Ecuador in the National Gallery***Александра Янева***Предколумбов Еквадор в Националната галерия*

131 – 140

Plamena Zayachka*Intangible Cultural Heritage as a Resource for Development of Sustainable Cultural Tourism***Пламена Заячка***Нематериалното културно наследство като ресурс за развитие на устойчив културен туризъм*

141 – 153

Maria Brauchle*Creating a STEM School Strategy with STEM Scholl Label, the Scientix Project and the Future Classroom Lab***Мария Браухле***Създаване на училищна STEM стратегия със STEM School Label, проектът Scientix и „Класната стая на бъдещето“*

154 – 167

Kalina Sotirova-Valkova*Digital Accessibility and Immersive Storytelling for Cultural Heritage*

168 – 176

Daniela Simeonova-Korudzhieva*Institutional and Normative Aspects in the Preservation of Cultural Heritage***Даниела Симеонова-Коруджиева***Институционални и нормативни аспекти в опазването на културното наследство*

177 – 190

KIN Journal, 2023, Volume 09, Issue 1

Science Series Cultural and Historical Heritage: Preservation, Presentation, Digitalization

Научна поредица Културно-историческо наследство: опазване, представяне, дигитализация

Научная серия Культурное и историческое наследие: сохранение, презентация, оцифровка

Editors

Prof. PhD. Petko St. Petkov

Prof. PhD. Galina Bogdanova

Редактори/съставители

проф. д-р Петко Ст. Петков

проф. д-р Галина Богданова

Copy editors

Assist. prof. PhD. Nikolay Noev

Assist. prof. PhD. Kalina Sotirova-Valkova

PhD. Paskal Piperkov

Технически редактори

гл. ас. д-р Николай Ноев

ас. д-р Калина Сотирова-Вълкова

д-р Паскал Пиперков

© Editors, Authors of Papers, 2023

© Редколегия, Авторски колектив, 2023

Published by

Institute of Mathematics and Informatics

at the Bulgarian Academy of Sciences,

Sofia, Bulgaria

Издание на

Институт по математика и

информатика при Българска академия на

науките, София, България

<http://www.math.bas.bg/vt/kin/>

ISSN: 2367-8038